

MARINUS ANTON DONK
(1908—1972)

2 IX 1972 r. zmarł holenderski mikolog, uczony światowej sławy, dr Marinus Anton Donk.

M. A. Donk urodził się 14 VIII 1908 roku w Situbondo na Jawie. Do szkoły średniej uczęszczał w Hadze i już wtedy zaczął interesować się grzybami i mikologią. Mając 17 lat wstąpił do Holenderskiego Towarzystwa Mikologicznego. W 1927 r. rozpoczął studia biologiczne na uniwersytecie w Utrechcie. W 1928 r., w wieku 20 lat, opublikował swoją pierwszą pracę pt. *De geslachten Cantharellus, Craterellus en Dictyolus in Nederland*. Stopień doktora uzyskał w 1933 r. za rozprawę, dziś już zaliczaną do klasycznych prac mikologicznych: *Revision der niederländischen Homobasidiomycetae-Aphylllophoraceae II*. W 1934 r. wrócił do ówczesnych Indii Holenderskich i do 1940 roku był tam nauczycielem w szkołach średnich. W 1941 roku rozpoczął pracę jako mikolog w zielniku ogrodu botanicznego w Buitenzorgu na

Jawie (tego samego, w którym w latach 1896—1900, działał najslawniejszy polski mikolog — prof. Marian Raciborski). Rok 1941 zapoczątkował tragiczny okres w życiu Donka: został aresztowany przez Japończyków okupujących w tym czasie ówczesne Indie Holenderskie i do końca wojny przebywał w obozie koncentracyjnym. Po wyjściu spotyka Donka kolejny cios: wszystkie rękopisy prac, które jeszcze przed wojną przygotowywał do druku, zaginęły bezpowrotnie. W latach 1947—1955 dr Donk kierował Herbarium Bogoriense. W 1952 roku został profesorem uniwersytetu indonezyjskiego w Bandungu. W 1956 roku przeniósł się na stałe z Indonezji do Holandii i objął kierownictwo Działu Mikologicznego znanego w świecie Rijksherbarium w Lejdzie. Na stanowisku tym pozostał aż do śmierci, każdą chwilę poświęcając mikologii.

W 1951 roku dr Donk uzyskał tytuł członka korespondenta, a w 1962 roku członka rzeczywistego Holenderskiej Akademii Nauk. W latach 1964—1969 sprawował funkcję sekretarza sekcji biologicznej Akademii. Pracował czynnie w różnych komisjach i komitetach naukowych, m. in. w Generalnym Komitecie Sekcji Nomenklatury.

Dorobek naukowy M. A. Donka obejmuje ponad 100 publikacji¹ poświęconych różnym grupom grzybów, przede wszystkim jednak grzybom z klasy *Basidiomycetes*. Donk był niewątpliwie najlepszym wśród mikologów znawcą w dziedzinie nomenklatury grzybów i znaczna większość jego prac to krytyczna analiza nomenklatury pozwalająca na wyjaśnienie i uporządkowanie wielu zawiłych problemów taksonomicznych. Materiały do swoich prac czerpał ze studiowania bogatych zbiorów zielnikowych Herbarium Bogoriense, Rijksherbarium, oraz innych wielkich zielników światowych, z literatury mikologicznej, której był świetnym znawcą, wreszcie z osobistych kontaktów i dyskusji z najwybitniejszymi mikologami, z którymi stykał się w czasie licznych podróży, zjazdów i konferencji międzynarodowych. Do najważniejszych publikacji Donka należą książki: *The generic names proposed for Polyporaceae* (1960), *The generic names proposed for Agaricaceae* (1962), *A conspectus of the families of Aphyllophorales* (1964), *Check list of European hymenomycetous Heterobasidiales* (1966). Na 1973 rok była zapowiadana jeszcze jedna obszerna praca, która miała się ukazać już po śmierci autora: *Check list of European polypores*.

Dr Donk zasłużył się szczególnie w dziedzinie taksonomii *Aphyllophorales*, grupy bardzo zróżnicowanej i nastęrczającej duże trudności taksonomom. Specjalną uwagę poświęcił Donk rodzinie *Polyporaceae*, wiele miejsca w jego pracach zajmują także *Corticaceae*. W ostatnich latach życia pracował dużo nad grzybami z podklasy *Phragmobasidiomycetidae*, przede wszystkim zaś nad *Auriculariales*, *Septobasidiales* i *Tremellales*.

Prace Donka dostarczyły cennych danych taksonomom opracowującym wspólnie poszczególne grupy grzybów. W niektórych przypadkach można się nie zgodzić z jego ujęciami, ale nie sposób obejść się bez publikacji tego autora, które poza materiałem merytorycznym zawierają zawsze bardzo cenną bibliografię z dokładnymi cytatami.

¹ Szczegółowy wykaz prac M. A. Donka zamieszcza R. A. Maas Geesteranus, 1973, w publikacji: *Dr. M. A. Donk, his life and work*, Persoonia 72 (2): 119—126.

Na cześć Donka nazwano cały szereg taksonów grzybów, m.in. rodzaje *Donkia* Pilát i *Donkioporia* Kotl. et Pouz. oraz gatunki *Phlebia donkii* Bourd., *Trechispora donkii* (Parm.) Liberta, *Fibuloporia donkii* Domański.

W 1966 r., w czasie IV Zjazdu Mikologów Europejskich, Donk przebywał w Polsce. Mieliśmy możliwość poznać go jako człowieka skromnego, pogodnego, chętnie udzielającego wszelkich wyjaśnień, bardzo życzliwego dla wszystkich.

Dr M. A. Donk wniósł wielki wkład w rozwój światowej mikologii. Jako trwałe pomniki, pozostały po nim jego dzieła.

WŁADYSŁAW WOJEWODA

Pracownia Mikologii Instytutu Botaniki PAN w Krakowie